

‘De tuin is de spiegel van de mens’

Zijn vader had een kwekerij met wortelen en bloembollen, eerst in Katwijk, later in Noordwijkerhout. Samen met zijn drie broers was Ruud Aanhane (48) altijd aan het werk op het bedrijf. Lange tijd wist hij zeker dat hij later ook bollenkweker zou worden. Toch koos hij uiteindelijk voor het hoveniersvak. Tegenwoordig richt hij zich fulltime op tuinontwerp onder de naam ‘De Tuinen van Ruud Aanhane’.

Tekst en foto: Monique Ooms

Lange tijd was het bloembollenvak de wereld van Ruud Aanhane. “We verhuisden van Katwijk naar Noordwijkerhout waar we woonden aan het Comomeer. Wij teelden onder andere bloembollen en de ouders van al mijn vrienden ook. Ik vond het prachtig en wilde - net als mijn broers - het bedrijf in.” Naarmate hij ouder werd, veranderde hij toch van gedachten. “Uiteindelijk leek het mij te beperkt om alleen maar met bollen bezig te zijn. Steeds weer datzelfde ritme. Omdat ik thuis veel tijd besteedde aan de tuin, stelden mijn ouders voor dat ik naar de middelbare tuinbouwschool zou gaan in Boskoop. Daar ontdekte ik het hoveniersvak en ik vond het meteen geweldig.” In 1985, vlak na de afronding van zijn opleiding, begon hij zijn eigen bedrijf, samen met zijn compagnon Ben: B&R Tuinarchitecten en Hoveniers. “Ben was de tuinarchitect, ik de hovenier. We vestigden ons in Lisse, waar we van mijn vader een stukje schuur en een stukje land mochten gebruiken.”

MODEL TUINEN

De compagnons bleken precies op het juiste moment in de tuinbusiness te zijn gestapt. “Het liep vanaf het begin heel voorspoedig. In drie jaar tijd hadden we dertien man personeel in dienst. We begonnen dan ook uit ons jasje te groeien bij mijn vader op het bedrijf. We kochten een stuk grond van 6000 vierkante meter tussen Katwijk en Wassenaar en richtten daar modeltuinen in. Op die manier wilden wij klanten laten kennismaken met producten, sferen en stijlen om ze te inspireren voor hun eigen tuin. Daar kwamen al snel veel mensen op af.” Omdat bezoekers de planten wilden kopen die ze in de modeltuinen zagen, openden de compagnons er een winkel bij. Het bedrijf bleef groeien en dat kon niet goed blijven gaan. “We groeiden uit onze krachten. In 1991 besloot mijn compagnon eruit te stappen. Dat was een pittige periode, ik moest bedenken hoe ik verder wilde.”

Ruud koos ervoor om door te gaan met het bedrijf, maar dan onder de naam ‘De Tuinen van Ruud Aanhane’. De modeltuinen en de winkel werden nog groter. Totdat Ruud besloot alles af te stoten en zich alleen nog maar te richten op het ontwerpwerk. “Het is voor mij steeds duidelijker geworden dat daar mijn hart ligt. Het hoveniersbedrijf liep als een trein, ik had goede mensen in dienst die de aanleg en het onderhoud voor mij runden, maar ik was er niet meer voldoende bij betrokken en investeerde er daardoor onvoldoende in. Daarom besloot ik in 2004 om samen te gaan met Hoek Hoveniers; een bedrijf met verschillende vestigingen. Door het hoveniersbedrijf daarin onder te brengen, kon ik mij volledig richten op het ontwerpen van tuinen.”

.....

‘De schoonheid van de bloem en plant wordt weer gewaardeerd, we gaan weer voor de tuin als tuin’

.....

Terugkijkend vindt Ruud dat nog steeds een goede keuze. “Ik heb daar uiteenlopende projecten gedaan, veel geleerd en een fantastische tijd gehad. Wel kwam ik erachter dat ik meer ruimte nodig heb om mijn eigen plan te kunnen trekken. Dus ben ik in 2009 toch weer zelfstandig verder gegaan onder de oude naam ‘De Tuinen van Ruud Aanhane.’ Nu werkt hij alleen vanuit zijn kantoor aan huis. “Ik werk samen met een netwerk van onder andere hoveniers, grondwerkers en boomspecialisten die de aanleg en het onderhoud voor hun rekening nemen. Dat bevalt prima.” Deze keuze is niet alleen gebaseerd op de persoonlijke voorkeur van Ruud, maar vooral ook op de verandering van tijdgeest en de gevolgen daarvan

voor zijn vakgebied. “In de economisch goede jaren waren tuinen een soort statussymbool, een trendy buitenkamer waaraan anderen konden aflezen hoe goed het met jou ging. Langzamerhand zijn we teruggekomen bij de basis. De schoonheid van de bloem en plant wordt weer gewaardeerd, we gaan weer voor de tuin als tuin. Dit is een plek waar je je goed voelt, waar je jezelf kunt zijn, waar je vrienden ontvangt, een glas wijn drinkt, geniet van het ochtend- of avondlicht, waar je kunt voelen en beleven. In die nieuwe waardering voor de tuin liggen veel kansen voor mij als ontwerper om iets moois te maken waarbij de klant zich goed voelt.” Als voorbeeld van deze nieuwe tuinbeleving noemt hij een gemeenschappelijke tuin van een groep omwonenden in Den Haag die werd uitgeroepen tot Tuin van het Jaar. “Ze hebben er samen over nagedacht en aan gewerkt. Dat brengt de menselijke maat weer terug in de tuin.”

Wat Ruud betreft, begint het ontwerpproces bij luisteren. “Voordat je ook maar een streep op je tekenvel zet, moet je eerst een goed gesprek hebben met de klant over wat hij wil met zijn tuin, wat zijn doel is. Dat betekent: goed luisteren, de juiste vragen stellen en doorvragen. U houdt van roze hortensia’s, waarom? Zo kom je tot een wensenlijstje dat je kunt vertalen naar een programma, en dat is de basis van de tuin.” Ruud kan zich nog altijd verwonderen over het effect van planten op mensen. “Een mooie plant kan je echt raken, het gebeurt mij dikwijls. Het is ook bewezen dat de aanwezigheid van groen een positief effect heeft op het welzijn van mensen.” Inspiratie voor zijn beplantingsplannen put hij uit een oude catalogus van Drukkerij Flora. Zijn bollen bestelt hij veelal bij C.S. Weijers & Zonen, de planten betreft hij bij Ebben Boomkwekers uit Cuyck. “Ik gebruik graag bloembollensoorten die lang meegaan, zoals scilla en wilde narcissen. Ik zou meer nieuwe soorten moeten gebruiken. Ik zie genoeg nieuwigheden op beurzen en shows. Maar, dan pak ik die oude catalogus, en word ik toch weer gegrepen door de schoonheid van die oude soorten.”

FUNCTIONALITEIT

Behalve voor particulieren, werkt Ruud ook voor onderwijs- en zorginstellingen. “Zorginstellingen hebben vaak het imago van ‘ouderen wegstoppen’. Dat heeft ook te maken met de inrichting van de leefomgeving. Door een zorginstelling te omringen met een mooie tuin en te zorgen voor een goede overgang naar de omgeving, creëer je een ander beeld, zowel voor bewoners als voor omwonenden.” Bij scholen gaat functionaliteit vaak boven schoonheid. “Dus is er veel ruimte voor plei-

Ruud Aanhane: 'Een goed ontwerp begint bij: goed luisteren'

nen, parkeerplaatsen en fietsenhokken. De uitdaging is om die functionaliteit op een mooie manier te laten samengaan met het groen." Een van Ruud's uitgangspunten in zijn ontwerpwerk is duurzaamheid. "Langzamerhand is duurzaamheid een hype en een marketing-instrument geworden, dat vind ik jammer. Voor mij betekent duurzaamheid vooral dat ik met mijn ontwerpen een kwaliteitsimpuls wil geven aan de leefomgeving. Een impuls die zo tijdloos is dat deze over tien jaar ook nog zichtbaar is."

De komende tijd wil Ruud het menselijke aspect binnen de tuin meer vorm en inhoud

geven. Naast zijn ontwerpwerk geeft hij ook les aan Het Ontwerpinstituut in Apeldoorn. "Kennis overdragen is mooi om te doen. Wat ik studenten vooral wil meegeven, is hoe zij kunnen inspelen op veranderingen en toch zichzelf kunnen blijven." Om goed aan de wensen van zijn klanten te kunnen blijven voldoen, wil Ruud zich bovendien verder verdiepen in de drijfveren van de mens. "Je moet als ontwerper niet alleen over kennis van planten, vormen en stijlen beschikken, maar ook begrijpen wat mensen drijft, wat maakt dat zij zich goed voelen. De tuin is in wezen de spiegel van de mens." Over wat hem drijft: "Enthousiasme en nieuwsgierigheid. Ik kom uit die con-

crete wereld van de kwekerij, die heel dichtbij de natuur staat. Vanuit die wereld heb ik mij ontwikkeld als hovenier en ontwerper. Langzamerhand krijg ik steeds meer respect voor het basale bestaan van de kweker, met dat steeds terugkerende ritme per seizoen. Ik heb ook ontdekt dat ik het leuk vind om met mijn handen te werken, in mijn kruidentuintje te rommelen. Dat zit blijkbaar toch in de genen." Oh ja, en dan wil hij ook nog wel eens een boek schrijven. "Dat moet gaan over de positieve kanten van onze samenleving. Er zijn in onze openbare ruimte zoveel mooie plekken, laten we ons daarop focussen. Al dat negatieve geklets... het brengt ons niks."